

[Finansministeren.]

lige vilkår. Jeg vil fremhæve, at hvis den nuværende finanspolitik for tiden kan siges at være tilstrækkelig, så er det kun, fordi der samtidig føres en meget tilbageholdende kreditpolitik, som har virket bremsende på erhvervslivets udvikling. Jeg må derfor tillægge det den største betydning, at vi i det kommende års budgetpolitik kan fastholde den hovedlinje, at statens behov for salg af obligationer holdes inden for den grænse, der sættes af indfrielse af ældre statslån. Dette forudsætter, at den nuværende skatte- og afgiftslovgivning videreføres uændret, samtidig med at der i årets løb må tilvejebringes enighed om dækningen af de merudgifter til gennemførelse af folkepensionen, som kan påregnes i 1958-59.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale finanslovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Finansministeren (Kampmann): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om statsgaranti ved betalingsaftaler med udlandet og om udstedelse af statsforskrivninger i forbindelse med sådanne aftaler.

Den gældende lov herom udløber med udgangen af indeværende kalenderår. Ved lov nr. 333 af 22. december 1953 bemyndiges finansministeren til på statskassens vegne at yde garanti over for Danmarks nationalbank, for så vidt angår de clearinger, betalingsaftaler og andre betalingsarrangementer, hvorom der var truffet aftale eller måtte blive truffet aftale inden udgangen af 1956. Endvidere bemyndigedes finansministeren til efter forhandling med finansudvalget at udstede sådanne rentebærende statsforskrivninger, som måtte være påkrævet i henhold til bestemmelser i betalingsaftaler og lignende betalingsarrangementer med udlandet.

Disse bemyndigelser blev oprindeligt givet ved lov nr. 142 af 30. marts 1946, som gjaldt indtil udgangen af samme år, men som blev forlænget flere gange, sidst til udgangen af 1953. I 1953 forlængedes ordningen for en ny 3 års periode ved, at man i stedet for at forlænge den oprindelige lov

lod lovens tekst genoptrykke med et par formelle ændringer, der stod i forbindelse med grundlovsændringen. Når lovens tekst er så kort, som den er, vil det være naturligt nu ved en ny forlængelse igen at optrykke loven fremfor blot at foretage en udskydelse af den pågældende lovs udløbstidspunkt.

De forhold, der begrundet den hidtidige ordning, består fortsat i et betydeligt omfang. De konti i nationalbanken, der udviser gæld til eller tilgodehavender i udlandet, er stadig i vidt omfang oprettet i henhold til betalingsaftaler og andre betalingsarrangementer, som er truffet af regeringen eller på regeringens foranledning. Samtidig er stillingen på disse konti i betydelig grad bestemt af den handelspolitik, staten fører, og af de handelsaftaler, regeringen indgår.

Det foreslås derfor, at den nuværende garantiordning forlænges yderligere, foreløbig indtil udgangen af 1959.

Til forslaget skal jeg i øvrigt fremkomme med følgende bemærkninger:

I medfør af lovforslagets § 1 kan finansministeren yde garanti over for Danmarks nationalbank for ethvert tab i forbindelse med betalingsaftaler og andre betalingsarrangementer med udlandet, d. v. s. både for tab ved, at udenlandske tilgodehavender bliver nedskrevet eller går tabt, og for tab ved, at gældsforpligtelser til udlandet opskrives. Der er enighed mellem finansministeriet og nationalbanken om, at eventuelle kursgevinster skal fradrages ved opgørelse af tab.

Den gældende lov nævner foruden betalingsaftaler og andre betalingsarrangementer tillige clearinger. Der synes imidlertid ikke at være grund til at fortsætte med at nævne clearingordninger særligt. Når de ligefrem nævnes først i den gældende lov, skyldes det, at formuleringen på dette punkt er uændret siden 1946, og at clearingordninger dengang som bekendt var fremherskende. Nu har Danmark ikke længere nogen gældende clearingaftale, og eventuelle nye clearingaftaler må kunne rummes i betegnelsen „andre betalingsarrangementer“.

De saldi, statens garanti vil omfatte, vil som hidtil normalt omfatte saldi mellem nationalbanken og andre landes centralbanker, men må dog i visse tilfælde også omfatte beløb, der indestår i private danske

[Finansministeren.]

eller udenlandske banker, og beløb, der som ved terminsforretninger først senere kommer til afregning.

Som hidtil vil statens garanti omfatte ikke blot rent bilaterale mellemværender, men også Danmarks mellemværende med Den europæiske Betalingsunion, som opstår ved månedlige udligninger af Danmarks løbende mellemværender med de enkelte medlemslande i unionen. På samme måde vil garantien tage sigte på andre flersidige betalingsarrangementer, som Danmark måtte tage del i.

Pr. 31. oktober i år omfattede statens garantiforpligtelse over for nationalbanken tab på gældsposter, der i alt beløber sig til ca. 800 mill. kr., heraf ca. 650 mill. kr. som gæld til Den europæiske Betalingsunion, og udenlandske tilgodehavender på i alt ca. 70 mill. kr. Nationalbankens dollarbeholdning er ikke omfattet af nogen betalingsaftale og derfor heller ikke omfattet af statsgarantien.

I medfør af lovforslagets § 2 kan finansministeren med tilslutning fra finansudvalget udstede sådanne rentebærende forskrivninger, som måtte være påkrævede ifølge bestemmelser i indgåede betalingsaftaler og lignende betalingsarrangementer.

Denne bestemmelse har under den gældende lov været benyttet i forbindelse med konsolideringsaftaler omfattende dele af Danmarks gæld til Den europæiske Betalingsunion. Der er dog endnu ikke udstedt statsforskrivninger i henhold til disse konsolideringsaftaler, men finansudvalget har givet tilslutning til, at sådanne forskrivninger til sin tid kan udstedes. De konsolideringsaftaler, der i de sidste tre år er truffet inden for betalingsunionens rammer, er indgået som tosidige overenskomster mellem unionens enkelte kreditorlande og debitorlande, men således at disse aftaler har opnået unionens godkendelse som aftaler om nedbringelse af gæld til og tilgodehavender hos unionen. De beløb, der er omfattet af de enkelte konsolideringsaftaler,

er fastsat under hensyntagen til det beregningsgrundlag, der skal anvendes til bestemmelse af de bilaterale mellemværender i tilfælde af unionens ophør. Men medens disse mellemværender ved unionens ophør skal afvikles over 3 år fra ophørstidspunktet, hvis der ikke træffes aftaler om andet, har Danmark ved de indgåede konsolideringsaftaler opnået dels at få påbegyndt en delvis afvikling af den til betalingsunionen opståede gæld, dels at få betalingerne strakt ud over en periode på op til 7 år. Så længe betalingsunionen består, indgår restgælden på de konsoliderede mellemværender fortsat som en del af Danmarks gæld til unionen og forrentes som en del af denne gæld. Først ved betalingsunionens ophør eller ved Danmarks eller vedkommende kreditorlands eventuelle udtræden af unionen vil udstedelse af danske statsforskrivninger for en da tilbageværende restgæld blive aktuel. Samtidig med at staten da til sin tid formentlig overtager en sådan restgæld som statsgæld, medens nationalbankens gæld til udlandet formindskes tilsvarende, vil staten overtage aktiver i nationalbanken som en modpost hertil.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Socialministeren (Strøm): Herved har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om midlertidig ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Tilskud til amerikanske arbejdsløshedskasser).

Lovforslaget går ud på for regnskabsåret 1955-56 at fastsætte den i arbejdsløshedslovens § 13, stk. 5 b), omhandlede procent-sats til $3\frac{1}{3}$.

Ved de ændringer, der blev gennemført dels ved lov nr. 227 af 27. maj 1950, dels ved lov nr. 488 af 19. december 1951, er der givet adgang til ydelse af et særligt tilskud til børnetillæg og forsørgertillæg samt brændselshjælp til arbejdsløshedskasser, der er vanskeligt stillet. For at blive anset for